

عنوان مقاله:

بررسی آواشناسی خطبه شقشقیه و جایگاه آن در ارتباط معنایی حروف و واژگان

محل انتشار:

دو فصلنامه مطالعات ادبی متون اسلامی، دوره 5، شماره 20 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

علی خالدي سردشتی - دانشجوی ارشد دانشگاه میبد

سید محمد موسوی بفرویی - دانشیار دانشگاه میبد

خلاصه مقاله:

امام علی ۷ در نهج البلاغه با به کارگیری بهترین شیوه های بلاغت، مانند آرایه های بیانی (تشبیه، استعاره و کنایه) و بخش نخست موسیقی درونی کلام؛ یعنی صنایع لفظی و معنوی بدیعی، زیبایی خاصی را در بیان مقاصد خود پدید آورده است. این جستار مرتبط با بخش دوم موسیقی درونی کلام است و به بحث معنا شناسی آوا در گستره شناسایی و بررسی انواع مصوت و حروف و واژه در این خطبه می پردازد. تصویرپردازی شیوه ای است که نویسنده یا گوینده با استفاده از آن، مفاهیم ذهنی مورد نظر را به مخاطب منتقل می سازد و مانند تابلویی آن ها را در برابر ذهن او مجسم می کند. این روش بیانی به فراوانی در نهج البلاغه کاربرد دارد. دقت و ظرافت در گزینش حروف و واژگان، اصوات و ریتم آن ها معنایی زیبا در کلام پدید می آورد. با توجه به آن چه گذشت، پژوهش حاضر بخش اول از موسیقی درونی (معنا شناسی آوا) و روش های به کارگیری حروف و واژگان در خطبه شقشقیه را که از خطبه های مشهور نهج البلاغه به شمار می رود و دربر دارنده مضامین سیاسی، اخلاقی، تاریخی و اعتقادی برجسته است، بررسی و واکاوی می نماید تا با روشن ساختن ذهن مخاطب خود گوشه ای از زیبایی های نهج البلاغه را از این منظر به تصویر بکشد. برآیند مقاله حکایت از آن دارد که در نهج البلاغه ارتباط و انسجام آوا ها با معانی به طور دقیق و به صورت منسجم قابل مشاهده می باشد و مجموعه اصوات و حروف و واژگان با معانی خود از تناسب و هماهنگی کامل برخوردار هستند.

کلمات کلیدی:

نهج البلاغه، خطبه شقشقیه، موسیقی درونی، آواشناسی، مصوت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1221585>

